

SFIR
Svenska Föreningen för Immaterialrätt

Till Justitiedepartementet
Enheten för immaterialrätt och transporträtt
103 33 Stockholm

REMISS Patentlagen och det enhetliga europeiska patentsystemet (SOU 2013:48)

Svenska Föreningen för Immaterialrätt (SFIR) har beretts tillfälle att yttra sig över delbetänkandet Patentlagen och det enhetliga europeiska patentsystemet (SOU 2013:48) och de ändringar som föreslås till följd av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1257/2012 om genomförande av ett fördjupat samarbete för att skapa ett enhetligt patentskydd (patentförordningen) samt Rådets förordning (EU) nr 1260/2012 om genomförande av ett fördjupat samarbete för att skapa ett enhetligt patentskydd när det gäller tillämpliga översättningsarrangemang (översättningsförordningen).

Föreningen tar i de följande upp tre punkter till diskussion, nämligen kravet på översättning vid validering av Europeiska patent, förutsättningarna för det provisoriska skyddets uppkomst och förslaget till ny 65 b § patentlagen. Beträffande förslaget övriga delar har SFIR ingen erinran utan tillstyrker de ändringar som Patentlagsutredningen föreslår.

Kravet på översättning vid validering av Europeiska patent

SFIR har tidigare, exempelvis i sitt remissyttrande över Patentspråkutredningens betänkande Nationella patent på engelska? (SOU 2012:19), förordat att det engelska språket ska ges fullt genomslag vid hanteringen av patentansökningar i Sverige. Denna ståndpunkt ligger fast, varför SFIR hade föredragit att kravet på svensk översättning vid validering av traditionella europeiska patent helt utmönstrades.

Att – såsom Patentlagsutredningen föreslår – behålla översättningskravet men inte tillmäta den svenska översättningen någon rättsverkan alls framstår som en olycklig kompromiss. Med en sådan ordning skulle patenthavaren sakna incitament att bekosta en mer stringent översättning och ofrånkomligt öppna för översättningar av låg kvalitet. Det skulle i sin tur skapa en risk för att det inges översättningar som ger en oriktig och missvisande bild av patentets skyddsomfång. En sådan oönskad utveckling kan knappast undvikas med mindre än att den svenska översättningen – för det fall kravet på en sådan alls ska kvarstå – även fortsättningsvis ska tillmätas någon form av rättsverkan. Om den svenska översättningen ges någon rättsverkan, så bör givetvis kravet på kungörelse bibehållas.

Förutsättningarna för det provisoriska skyddets uppkomst

Från rättssäkerhetssynpunkt måste det göras skillnad mellan på ena sidan, frågan om under vilka förutsättningar en ansökan om europeiskt patent ska ges provisoriskt skydd här i landet

och på den andra, frågan om huruvida de översättningar som eventuellt även framgent kommer att krävas för validering i Sverige ska förenas med rättsverkningar. Detta förklaras av att det provisoriska skyddet, förutsatt att patent sedermera meddelas, endast kan utlösa en ersättningsskyldighet för tredje man. Valideringen får däremot till följd att intrång i tiden därefter kan resultera i samtliga de sanktioner och påföljder som tillhandahålls i patentlagen, innefattande straffrättsliga sådana.

Utredningens förslag att låta provisoriskt skydd uppkomma så snart patentkraven finns tillgängliga på engelska vid European Patent Office (EPO) ter sig därför inte problematiskt ur rättssäkerhetssynpunkt. Med hänsyn härtill, och med beaktande av att det vid EPO:s publicering ännu inte kommer att vara känt om ansökan leder fram till ett europeiskt patent med enhetlig verkan eller ett traditionellt europeiskt patent, ser SFIR inte skäl att motsätta sig utredningens förslag i den delen.

Förslaget till ny 65 b § patentlagen

I delbetänkandet föreslås att ett nytt lagrum i patentlagen (65 b §) ska innefatta en uppräkningslista av de situationer då art. 25-30 i avtalet om en enhetlig patentdomstol – i stället för bestämmelserna i patentlagen – ska gälla som svensk lag. Enligt utredningen innebär detta att artiklarna inkorporeras i svensk rätt oaktat att dessa inte ska tillämpas av svenska domstolar eller myndigheter.

Med den föreslagna ordningen skulle följaktligen frågan om vilka handlingar som ett europeiskt patent med enhetlig verkan skyddar mot, och tillämpliga begränsningar i det skydd ett sådant patent ger, regleras av art. 25-30 i nämnda avtal. För europeiska patent som validerats i Sverige och nationella svenska patent skulle däremot fortfarande patentlagens bestämmelser tillämpas i dessa avseenden.

Utredningen har haft som utgångspunkt att art. 25-30 möjligen inte skulle behöva införlivas i svensk rätt, eftersom de inte ska tillämpas nationellt. Men efter att ha redogjort för innehållet i art. 5 i patentförordningen kommer utredningen till slutsatsen att Sverige bör införliva art. 25-30 i svensk rätt eftersom de inte i alla avseenden överensstämmer med gällande rätt i Sverige. På detta sätt försöker utredningen förhindra de orimliga effekter som annars skulle kunna uppstå då nationell patenträtt inte överensstämmer med art. 25-30.

SFIR kan emellertid inte se något som kunde motivera att rättsläget ska skilja sig – mellan nationella svenska patent samt europeiska patent som validerats i Sverige på ena sidan, och europeiska patent med enhetlig verkan, på den andra – avseende vilka handlingar som ett patent skyddar mot och tillämpliga begränsningar i patentskyddet. SFIR menar tvärtom att det är angeläget att sådana skillnader undviks. En reglering som öppet tillåter skillnader i sådana grundläggande avseenden skulle på ett oönskat sätt verka styrande på industrins val mellan de olika formerna för patentskydd i Sverige. Dessutom skulle regleringen strida mot – och i värsta fall motverka – själva syftet med att ha en övernationell processordning, att harmonisera den europeiska patenträtten.

Art. 5.3 i patentförordningen må vara ett resultat av en politisk kompromiss mellan, närmast, oförenliga ståndpunkter, och det må vara så att bestämmelsen därmed riskerar att få svåröverskådliga effekter. Men det kan inte försvara eller ursäka införandet av en ordning där det – i de avseenden som nu är aktuella – görs åtskillnad mellan de olika typer av patent som komma att bli gällande i Sverige. Tvärtom är det av stor vikt att skillnaderna noga kartläggs och att de bestämmelser i patentlagen som reglerar aspekterna i fråga anpassas så att likformighet uppnås. Detta uppnås inte med utredningens förslag. I delbetänkandet görs det

inte ens något försök att precisera vari diskrepansen mellan gällande svensk patenträtt och art. 25-30 ligger. Förslaget i detta avseende ger intryck av att väja för det egentliga problemet. SFIR motsätter sig där för utredningens förslag i denna del.

Avslutningsvis

SFIR vill avslutningsvis bara understryka vikten av utredningens bedömning i avsnitt 10.3. Att Sverige kan upprätthålla och vidareutveckla sakkunskap på patentområdet också i form av tillgång på personer som har hög kompetens att bedöma patenträttsliga frågor i samband med domstolsförfaranden är inte bara principiellt viktigt ur ett immaterialrättsligt perspektiv. Sådana insikter och kvalificerade diskussioner är också långsiktigt viktigt för vår ställning som en ledande innovativ nation.

Dessa synpunkter har utformats av SFIR:s patentgrupp under ledning av advokat Peter Sande. Yttrandet har kommunicerats med SFIR:s styrelse och expedierats av föreningens sekreterare, advokat Erik Sandgren.

Stockholm den 30 september 2013

Marianne Levin
Prof. Jur. dr, fil. dr *h.c.*
Ordförande SFIR

Erik Sandgren
advokat
sekreterare SFIR